

[Aage Knudsen.]

fyldt, idet det lovforslag, der foreligger her, ikke alene følger ministerens forslag med hensyn til en halvårlig regulering af renten, som skal træde i kraft fra 1. april næste år, men også går ud på, at der nu ved udbetalingen af renten i januar måned udbetales et eengangstillæg på 70 pct. af en måneds rente, dog kun af grundbeløbene, men ikke af de til grundbeløbene sluttede tillæg, og at der for januar måned ydes de rentenydere, der er optaget på alderdomshjem, et ekstraordinært lomme pengebeløb, ligeledes svarende til 70 pct. af det ordinære beløb. Invalidere rentenyderne får de 70 pct. ikke alene af grundbeløbet, men også af invalidetillægget og af det særlige bistandstillæg, som de enkelte får. Dette eengangstillæg på 70 pct. dækker fuldtud den prisstigning, der har fundet sted, siden renten blev fastsat pr. januar 1951, og det betyder en ret kraftig forøgelse af dette tillæg i forhold til ministerens forslag.

Jeg vil gerne med hensyn til udbetalingen af tillægget henstille til den højtærede socialminister, at der i det cirkulære, som bliver udsendt til kommunerne om udbetalingen, kommer til at stå den samme passus som i cirkulæret i fjor, nemlig at det bliver tilladt kommunerne at forhøje ørebeløb til hele kroner. Det er altid en administrativ lettelse at have hele kroner at regne med i stedet for ørebeløb, og det kan jo ikke spille så forfærdelig stor rolle.

Det tillæg, som her ydes, vil bevirke, at et ægtepar i København vil få et eengangstillæg pr. 1. januar på 166 kr., i købstæderne 145 kr. og i landdistrikterne 123 kr. Det betyder i forhold til regulering to gange årlig et mertillæg til aldersrentenyderne for ægtepar på henholdsvis 74 kr., 64 kr. og 55 kr. for januar. For enligstillede bliver beløbene i København 110 kr., i købstæderne 97 kr. og i landdistrikterne 82 kr., eller en forøgelse i forhold til to gange regulering på henholdsvis 49 kr., 43 kr. og 36 kr. for januar måned.

Den højtærede socialministers forslag ville have bevirket en udgift for det offentlige på ca. 13 mill. kr., hvorimod det forslag, som her foreligger til vedtagelse i det høje landsting, vil bevirke en udgift for det offentlige på 23,8 mill. kr.

Der er i lovforslaget indføjet den samme bestemmelse som i fjor med hensyn til fordelingen af udgifterne, så at udligningsfonden og staten betaler de merudgifter, som forårsages af de nye lovbestemmelser.

Ved behandlingen af forslaget i det andet høje ting, blev det fremhævet af ordføreren

for det kommunistiske parti, at denne renteforhøjelse, eengangstillægget på de 70 pct., ikke dækkede den prisstigning, der havde fundet sted, idet der blev henvist til, at i fjor blev der ydet aldersrentenyderne et eengangstillæg på 50 pct., og da steg renten 3 pct., og pristallet steg fra 315 til 322, altså med 7 points, hvorimod der i indeværende år var en stigning i pristallet på 20 points, hvad der måtte motivere en betydelig større forøgelse af eengangstillægget, end der her var tale om, idet der blev sagt, at 3×7 var 21, og derfor skulle rentenyderne, hvis de skulle have forholdsvis samme dækning for pristalsstigningen som i fjor, have 3 gange så stort et tillæg, altså 150 pct. i stedet for de 70 pct., der her er foreslået. Men her må man tage i betragtning, at pristalsreguleringen af disse rentesatser finder sted i henhold til § 85 i loven om folkeforsikring, der siger, at hvis pristallet stiger udover januarpristallet i 1946, 290, stiger renten med 1 pct. for den første pct., pristallet stiger, men hvis pristallet stiger yderligere, stiger også renten yderligere for hver 2 pct. over det nævnte pristal på 290. Og hvis man ser på udregningen, som den er foretaget i fjor og i år, vil man se, at de tal, der er fastsat, henholdsvis 50 pct. i fjor og 70 pct. i år, dækker den prisstigning, der har fundet sted indenfor årets 12 måneder fra januar til januar, idet det nemlig i fjor var sådan, at aldersrentenyderne havde et tilgodehavende på 1,6 pct. på grundlag af bestemmelsen i lovens § 85 om, at der skulle 2 pct.s stigning til for at give yderligere stigning i aldersrenten. Der var en stigning på 8,6 pct. i januar 1950, men den giver efter loven kun 7 pct.s stigning i renten, og i juli 1950 var der en stigning på 11,4 pct., og det giver en stigning i renten på 11 pct. Altså pristallet steg kun 2,8, men renten steg efter loven med 4 pct., og 4×12 er 48, men rentenyderne fik 50 pct.

Hvis vi ser på udviklingen i år fra januar til oktober, vil vi se, at pristallet steg fra 346 i januar til 356 i april, til 366 i juli og til 369 i oktober. Det bevirker en stigning i procenterne fra 19,3 i januar til 22,8 i april, 26,2 i juli og 27,2 i oktober, og hvis man tager den procentvise stigning i de forskellige måneder for pristallet i år, kommer vi til det resultat, at hvis rentenyderne skulle have fuld dækning, skulle de have 54 pct.s stigning i deres nuværende månedsbetaling med tillæg. Nu er det imidlertid bestemt sådan i lovforslaget, at de kun får eengangstillægget i forhold til grundbeløbet, altså ikke af tillæg, og efter oplys-